

Країни Океанії. Специфіка ЕГП територій регіону. Особливості природи, населення та господарства.

Загальні відомості. Океанія охоплює 13 незалежних держав: Нова Зеландія, Фіджі, Самоа, Папуа-Нова Гвінея, Маршаллові Острови, Федеративні штати Мікронезії, Соломонові Острови, Тувалу, Тонга, Палау, Науру, Вануату, Кірибаті та ін. Загальна площа Океанії (суходолу) 1,3 млн квадратних кілометрів, кількість населення — 11 млн осіб. Усі незалежні країни Океанії є членами ООН, і більшість з них - Британської Співдружності націй. Для більшості країн Океанії характерною є республіканська форма правління на чолі з президентом.

Географічне положення. Острови Океанії розташовані в центральній та південно-західній частинах Тихого океану, між 29° пн. ш. і 53° пд. ш. та 130° сх. д. і 109° зх. д. Традиційно Океанію поділяють на 3 історико-етнографічні області Меланезію, яка лежить у західній частині Океанії, Полінезію, що простяглася від південного заходу до сходу, і Мікронезію, яка займає північно-західну частину Океанії.

Природні умови і ресурси. Майже всі острови Океанії лежать в екваторіальному і тропічному кліматичних поясах і лише Нова Зеландія — у субтропічному. Ізольованістю островів зумовлений бідний, але своєрідний і неповторний органічний світ. На островах немає хижаків, отруйних змій. Там багаті лісові ресурси і чимало цінних порід дерев: кокосова і сагова пальми, хлібне і динне дерева, каучуконоси, деревоподібні папороті. Мінеральні ресурси Океанії вивчено недостатньо. Виявлено родовища нафти, міді, залізної руди, марганцю, платини (Папуа-Нова Гвінея), нікелю (Нова Каледонія), срібла (Папуа-Нова Гвінея, Фіджі, Нова Зеландія), кам'яного вугілля (Нова Зеландія).

Населення. Більша частина населення проживає в Меланезії (5 млн) і Полінезії (4,5 млн), решта (близько 500 тис.) — у Мікронезії. Природний приріст населення — 2 % за рік. Місцеве населення Океанії становлять папуаси, меланезійці, мікронезійці, полінезійці. В результаті змішування цих етносів виникли науруанці. У Новій Зеландії аборигени — маорі — становлять лише 1 % усіх жителів. Майже в усіх країнах Океанії панівною релігією є християнство — католицизм і протестантство. Проживають також представники інших релігій, а на деяких островах збереглися традиційні вірування населення.

Загальний огляд окремих держав Океанії. Нова Зеландія — держава, що розташована на двох великих островах — Північному і Південному, які розділені протокою Кука, та на чисельних малих — у південно-західній частині Тихого океану. Її площа становить 270 тис. квадратних кілометрів, населення — близько 3,9 млн осіб. 80% населення — нащадки переселенців з Британських островів. Столиця Нової Зеландії — Веллінгтон. Державною мовою є англійська. Країна є членом Британської Співдружності націй, ООН, ОЕСР. Нова Зеландія має аграрно-сировинну спеціалізацію. На світовий ринок вона постачає продукти тваринництва, алюміній, деревину, паперові вироби і рибопродукти. Основна галузь, на якій базується місцева економіка, — обробна промисловість. Нова Зеландія належить до економічно високорозвинутих країн.

Маршаллові Острови розташовані в центральній-західній частині Тихого океану. Їх площа — 181 км². Населення (мікронезійці) налічує близько 76 тис. осіб. Столиця — Маджуро. Держава є членом ООН. Вона експортує продукцію сільського господарства і рибальства, спеціалізується на вирощуванні кокосових пальм, бананів, папай, хлібного дерева, коренеплодів. Має значні доходи від туризму. За економічними показниками належить до слаборозвинутих країн.

Папуа-Нова Гвінея розташована в західній частині Тихого океану. Офіційна назва країни — Незалежна Держава Папуа-Нова Гвінея. Її площа — 463 тис. квадратних кілометрів. Населення — 5 млн осіб; це різні етноси меланезійців і папуаси. Столиця — Порт-Морсбі. Країна є членом ООН і Британської Співдружності націй. Основна спеціалізація економіки — сільське господарство. Є розвідані запаси нафти, видобувають мідь, цинк, срібло і золото, заготовляють промислову деревину. Належить до економічно слаборозвинутих країн. Експортує продукцію гірничорудної галузі (нафту, золото, мідь), тропічну деревину, каву, какао, банани, коренеплоди.

Самоа розташована у південно-західній частині Тихого океану. Офіційна назва держави — Незалежна Держава Самоа, її площа — 2,8 тис. квадратних кілометрів. Населення — близько 178 тис. осіб. Це саманці, полінезійці, незначна частина європейців. Столиця — Апіа. Країна є членом ООН, Британської Співдружності націй. На світовий ринок вона постачає кокосову олію, какао, копру і деревину. Економічно є слаборозвинутою.

Фіджі—острови, які розташовані на південному заході Тихого океану. Офіційна назва держави — Республіка Фіджі, її площа — 18 тис. квадратних кілометрів. Населення становить 856 тис. осіб. Столиця — Сува. Країна є членом ООН. Вона — важливий виробник і експортер тростинного цуфу, бананів, рису, копри, промислової деревини, золота. Економічно є слаборозвинутою.

Основні показники соціально-економічного розвитку Австралії та країн Океанії					
Країна	Валовий внутрішній продукт, млрд дол. США	ВВП на душу населення, дол. США	Структура ВВП, %		
			Сільське і лісове господарство	Промисловість і будівництво	Послуги
Австралія	332,0	24 000	3	30	67
Вануату	—	1 300	40	10	50
Самоа	—	3 500	50	14	36
Нова Зеландія	50,8	19 500	—	—	—
Папуа-Нова Гвінея	5,4	2 400	28	38	33
Соломонові Острови	—	1 700	70	5	25
Фіджі	—	5 200	23	13	64

Федеративні Штати Мікронезії — острівна країна, розташована в західній частині Тихого океану, загальна площа - 707 км², населення становить 135 тис. осіб. Столиця — Палікір. Основою економіки є сільське господарство. Тут вирощують кокосову пальму, цукрову тростину, батат, маніок, займаються скотарством і рибальством. Країна — член ООН, економічно є слаборозвинутою. Тонга — острови в південно-західній частині Тихого океану. Офіційна назва держави — Королівство Тонга. Площа країни - 748 км², населення - 106 тис. осіб, це полінезійці. Столиця — Нукуалофа. Експортує на світовий ринок копру, банани, кокосову олію, зернові, овочі, морепродукти і ваніль. Має значні доходи від туризму. Країна — член Британської Співдружності націй, економічно є слаборозвинутою.

Україна встановила дипломатичні відносини з *Новою Зеландією* та Республікою Маршаллові Острови. Нерегулярні торгові контакти відбуваються із 7 країнами регіону, які одержують з України продукцію важкого машинобудування та інших галузей промисловості. Частка в зовнішньому товарообороті України становить близько 0,1 %.